CHECKLISTA

Källkritik-checklistan: Innan du litar på något

En enkel checklista med frågor du kan ställa dig innan du litar på information du möter online. Inte för att bli paranoid — utan för att skilja mellan presentation och substans.

Källkritik-checklistan: Innan du litar på något

Använd dessa frågor nästa gång du möter ett påstående, en artikel, ett "tips" eller ett "vetenskapligt fynd" online:

PRESENTATIONEN

- [ ] Varför presenteras detta på det här sättet? Akademisk layout? Auktoritär ton? Imponerande titel?
- [ ] Skulle detta vara mindre övertygande om det var presenterat annorlunda?
- [ ] Finns källorna faktiskt, eller bara namngivna?

SANNINGEN

- [ ] Om detta var sant, vad skulle behöva stämma?
- [ ] Har någon faktiskt visat detta bevis, eller bara sagt det?
- [ ] Finns det motsägande åsikter eller forskning?
- [ ] Är detta för bra för att vara sant?

MOTIVET

- [ ] Vem tjänar på att jag tror på detta?
- [ ] Säljer personen något?
- [ ] Är detta en åsikt eller ett faktum? (Ofta blandat utan märkning.)
- [ ] Har källan någon speciell utbildning eller erfarenhet för detta?

DIN EGEN ROLL

- [ ] Är jag trött, stressad eller emotionell just nu? (Vi köper lättare när vi är det.)
- [ ] Håller denna information redan med min befintliga åsikt? (Vi litar lättare på det vi redan tror.)
- [ ] Hur lång tid skulle det ta att faktiskt verifiera detta?
- [ ] Är det värt den tiden?

Poängen

Du behöver inte verifiera allt. Men när något påstår sig vara vetenskapligt, auktoritärt, eller "alla vet att..." — det är värt ett par minuters skepsis.